

Станіслав НІДЗЕЛЬСЬКИЙ,

orcid.org/0009-0006-5422-1249

творчий аспірант кафедри дерев'яних духових інструментів

Національної музичної академії імені П.І. Чайковського

(Київ, Україна) supersaxik@gmail.com

«ЗАКЛИК ДО МИРУ» ЖАНА-ДЕНІ МІША ДЛЯ АНСАМБЛЮ САКСОФОНІВ: ФОЛЬКЛОРНІ ВІДЛУННЯ У СУЧАСНОМУ МУЗИЧНОМУ ДИСКУРСІ

У статті аналізується нагальна проблема поєднання елементів традиційного фольклору з сучасним музичним світом, зокрема, через використання нетипових інструментів та новаторських композиторських прийомів, що здатне відкрити нові можливості для вивчення та розвитку музичної мови в умовах глобалізації та культурного обміну.

Актуальність теми зумовлена тим, що, з огляду на безперервний процес глобалізації та культурного обміну, дослідження фольклорних відгомонів у сучасній музиці, зокрема у творчості Жана-Дені Міша, є вкрай нагальним. Твір «Заклик до миру» сприяє глибшому усвідомленню того, як музика може виступати містком між культурами, а також між минулим і майбутнім. Вивчення того, як композитор Жан-Дені Міша адаптує фольклорні мотиви для ансамблю саксофонів, є вагомим внеском у розуміння того, як народні елементи можуть органічно вливатися в контекст сучасної музичної дискусії. Саксофон не є традиційним народним інструментом, проте його здатність відтворювати різноманітні звуки та емоції робить його ідеальним для дослідження фольклорних відлунь у сучасній музиці.

Мета дослідження – аналіз синтезу фольклорних елементів та сучасних інструментальних практик, соціальної ваги твору як «Заклику до миру» зокрема, крізь призму використання саксофонного ансамблю, як інструменту для інтерпретації народної музики та можливості нового осмислення музичної спадщини в умовах глобалізації й культурного обміну.

Результати дослідження засвідчили, що Жан-Дені Міша застосовує саксофонний ансамбль не тільки як засіб виконання сучасних музичних творів, а й як спосіб інтерпретації фольклорних. Проаналізовано музичні прийоми та техніки для створення фольклорних відтінків в ансамблі саксофонів. Наголошено на суспільному значенні музики, через яку Жан-Дені Міша транслює універсальну ідею про потребу миру, злагоди та взаєморозуміння, що є вкрай важливим у сучасному світі, наповненому конфліктами та суперечностями. Визначено роль «Заклику до миру» Жана-Дені Міша у розвитку сучасної музики.

У підсумках підкреслено, що аналіз твору «Заклик до миру» свідчить про значення новаторських рішень у композиції. Вони містять застосування традиційних фольклорних мотивів разом з новими інструментами й техніками. Твір Жана-Дені Міша «Заклик до миру» – важливий етап у поступі сучасної музичної культури, який поєднує різні традиції, стилі й культурні впливи, утворюючи нові форми вираження.

Ключові слова: ансамбль саксофонів, фольклор, техніка гри, музичні прийоми, динамічність, інновації.

Stanislav NIDZELSKYI,

orcid.org/0009-0006-5422-1249

Postgraduate student at the Department of Woodwind Instruments

Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music

(Kyiv, Ukraine) supersaxik@gmail.com

“CALL FOR PEACE” BY JEAN-DENIS MICHAT FOR SAXOPHONE ENSEMBLE: FOLKLORE ECHOES IN CONTEMPORARY MUSICAL DISCOURSE

The article analyzes the urgent problem of combining elements of traditional folklore with the modern musical world, in particular through the use of atypical instruments and innovative compositional techniques, which can open up new opportunities for the study and development of musical language in the context of globalization and cultural exchange.

The relevance of the topic is due to the fact that, given the continuous process of globalization and cultural exchange, the study of folklore echoes in contemporary music, in particular in the work of Jean-Denis Michat, is extremely urgent. “Call for Peace” contributes to a deeper understanding of how music can act as a bridge between cultures, as well as between the past and the future. The study of how the composer Jean-Denis Michat adapts folk motifs for a saxophone ensemble is a significant contribution to understanding how folk elements can be organically integrated into the context of contemporary musical discussion. The saxophone is not a traditional folk instrument, but its ability to produce a variety of sounds and emotions makes it ideal for exploring folkloric echoes in contemporary music.

The aim of the study is to analyze the synthesis of folklore elements and modern instrumental practices, the social significance of the work as a “Call for Peace”, in particular, through the prism of using a saxophone ensemble as an

instrument for interpreting folk music and the possibility of a new understanding of musical heritage in the context of globalization and cultural exchange.

The results of the study showed that Jean-Denis Michat uses the saxophone ensemble not only as a means of performing contemporary music, but also as a way of interpreting folklore motifs. The musical techniques and methods for creating folklore shades in a saxophone ensemble are analyzed. The author emphasizes the social significance of music, through which Michat transmits the universal idea of the need for peace, harmony and mutual understanding, which is extremely important in the modern world, filled with conflicts and contradictions. The role of Jean-Denis Michat's "Call for Peace" in the development of contemporary music is determined.

It is emphasized that the analysis of the work "Call for Peace" shows the importance of innovative solutions in the composition. They include the use of traditional folklore motifs along with new instruments and techniques. Michat's work "Call for Peace" is an important stage in the development of modern musical culture, which combines different traditions, styles and cultural influences to create new forms of expression.

Key words: saxophone ensemble, folklore, playing technique, musical techniques, dynamism, innovation.

Постановка проблеми. Твір Жана-Дені Міша «Заклик до миру» для ансамблю саксофонів – це музичний твір, який привертає увагу до поєднання народних мотивів із сучасними музичними техніками й інструментами. У творі Жан-Дені Міша порушує питання взаємодії та синтезу традиційного фольклору та сучасної музики. Композитор звертається до народної музичної спадщини, але переосмислює її крізь призму сучасних музичних практик, що утворює своєрідний діалог між минулим і сучасністю.

Вибір саксофона як основного інструменту ансамблю увиразнює бажання об'єднати класичну оркестрову майстерність із сучасним звучанням, адже він, хоч і не є традиційним народним інструментом, здатний відтворювати широкий діапазон емоцій та звуків, що відкриває нові горизонти для інтерпретації фольклору.

Через музику Жан-Дені Міша прагне донести ідею про потребу миру, особливо через ритмічні та мелодійні форми, що можуть нагадувати народні заклики, молитви або спільні звернення до єдності. Твір піднімає питання про здатність сучасної музики стирати кордони між різними культурами та традиціями, завдяки чому народна музика може бути пристосована до сучасних музичних напрямків, зберігаючи своє коріння та справжній сенс.

Отже, проблематика полягає у поєднанні компонентів традиційного фольклору з сучасним музичним контекстом за допомогою незвичних інструментів та прогресивних композиторських підходів, що здатне відкрити свіжі перспективи для вивчення та розвитку музичної мови в умовах глобалізації й культурного обміну.

Аналіз досліджень. Саксофонне ансамблеве виконання не розглядалося спеціально у музикознавчих оглядах, саксофонного ансамблевого музикування, що й актуалізує важливість питань, які будуть порушуватися в науковому обґрунтуванні. У цьому контексті окремої дослідницької

уваги заслуговує ансамблеве виконавська практика твору «Заклик до миру» Жана-Дені Міша для ансамблю саксофонів, засновуючись на фольклорному відлунні, що й становить актуальність цього дослідження.

Вже відчутне «національне оздоблення» саксофонного репертуару, який щороку збагачується новими творами як для саксофону сольо, так і для ансамблів та симфонічних творів. У світовій музиці великі саксофонні ансамблі стали дуже популярними та виникли основою для формування такого концертного об'єднання як оркестр саксофонів.

Мета статті – аналіз синтезу фольклорних елементів і сучасних інструментальних практик, соціальної значущості твору як «Заклику до миру» зокрема, через призму використання саксофонного ансамблю, як інструменту для інтерпретації народної музики та можливості нового осмислення музичної спадщини в умовах глобалізації та культурного обміну.

Виклад основного матеріалу. Жан-Дені Міша – французький композитор, що пише музику для саксофона, зокрема, для саксофонних ансамблів. Його творчість виходить за межі традиційних жанрів, приділяючи увагу експериментальним звуковим рішенням, що робить його помітною фігурою в сучасній музиці, особливо в контексті ансамблевих творів для саксофонів. Жан-Дені Міша здобув визнання в композиторському світі завдяки своєму підходу, який поєднує модернізм, авангард, мінімалізм та включення традиційних елементів. Його музика часто має складні ритмічні структури, незвичайні інструментальні техніки та дослідження звукових текстур. Жан-Дені Міша не обмежується одним жанром чи стилем, що дає йому можливість створювати гнучкі та багатогранні композиції, які здатні розмовляти різними музичними мовами.

Серед різновидів сучасної музики ансамблеве виконання на саксофоні активно прогресує, бо

пов'язане, з одного боку, з безперервним вдосконаленням конструкції інструмента, збільшенням кількості та зростанням якості музичних творів, а з іншого – зі значно активізованою конкурсно-фестивальною і концертною діяльністю митців.

Найважливішою складовою творчості Жана-Дені Міша є його твори для саксофонних ансамблів. Він є тим серед композиторів, які збагачують саксофонний жанр, даруючи йому свіжі можливості та звучання. Саксофон, як інструмент, володіє великим потенціалом вираження, і Жан-Дені Міша використовує його для створення музики, що виходить за рамки традиційного саксофонного репертуару. Образний світ композицій Міша неймовірно різноманітний, проте всім витворам притаманні технічність, віртуозність, своєрідні прийоми виконання та глибина змісту.

Його твори для саксофонних ансамблів часто поєднують класичні традиції з сучасними техніками гри, що дозволяє створювати складні, але музично виразні композиції. Жан-Дені Міша привносить новаторський підхід у гру на саксофоні, використовуючи специфічні техніки, такі як *multiphonics* (гра з кількома звуками одночасно) або широкий діапазон динаміки та тембрових змін, що відкривають нові можливості для саксофонних ансамблів (Барабашук, 2024: 238).

1. Інновації у звукових прийомах. Жан-Дені Міша активно експериментує з розширеними техніками гри на саксофоні. Це може охоплювати застосування нетрадиційних технік гри, відтворення звуку через непрямі способи або включення звуків, схожих на природні, що додає композиціям особливої текстури та виразності.

2. Гнучкість і динамізм ансамблю. Твори для саксофонного ансамблю, написані Жаном-Дені Міша, зазвичай відзначаються багатогаровістю та динамічними перетвореннями. Саксофони в ансамблі використовуються не лише для творення гармоній, але й як інструменти, що створюють насичену, виразну палітру звуків, від тихих, майже нечутних, до могутніх, гучних акордів. Це дозволяє ансамблю саксофонів легко пристосовуватися до різних музичних контекстів та створювати нові вирази.

3. Інтеграція сучасних стилів. У його творах для саксофона нерідко можна відчутти впливи різних течій, від класики до джазу. Жан-Дені Міша активно використовує потенціал саксофона для створення не лише емоційно насичених, а й музично експериментальних творів, що розширюють горизонти цього інструмента в сучасному ансамблевому виконанні.

4. Музичний «діалог» у гурті. Через багатогранність саксофона, його участь у ансамблі, Жан-

Дені Міша сприяє виникненню різноманітних взаємодій між музикантами, де кожен саксофон здатен виступати як соліст, а також бути елементом єдиної музичної структури ансамблю. У таких композиціях надзвичайно важливий музичний «обмін репліками» між виконавцями, що дає змогу досягти великої динаміки та емоційної глибини.

Твори Жана-Дені Міша суттєво збагачують репертуар саксофона. Завдяки йому, саксофон, як інструмент в ансамблі, отримує нові засоби для вираження. До того ж, його праці сприяють популяризації використання сучасних інструментальних прийомів, таких як мікротональні звуки, зміна тембру через дихання чи специфічні маніпуляції з інструментом, що відкриває нові перспективи для саксофоністів.

«Заклик до миру» (або «Call for Peace») – це музична композиція, що поєднує сучасні музичні елементи й фольклорні мотиви, створюючи унікальну та глибоку атмосферу. Важливість цього твору полягає в тому, що він є не тільки музичним вираженням, але й культурним посланням, яке звертається до глобальних ідеалів миру, єдності та взаєморозуміння між народами через поєднання традицій та новаторства.

18 травня 2022 року ансамбль саксофоністів Ліонської консерваторії представив прем'єру твору «Call For Peace» – «Заклик до миру» Жана-Дені Міша. Твір виконали представники багатьох національностей, що демонструє рівноцінність та рівноправність людства.

Український показ відбувся 1 жовтня 2022 р. у великій залі Київської національної музичної академії ім.П.І.Чайковського. Згодом виконання твору зробили музиканти з інших міст – Івано-Франківськ (25 квітня 2023 р.) та Львів (2 травня 2023 р.). На великій сцені об'єдналися саксофоністи різних куточків України – Сходу, Півдня, Заходу і центральної частини України. Жан-Дені Міша протягом усього періоду війни в Україні далі підтримує наш народ своєю творчістю і, сподіваємось у виконанні його оркестру саксофонів прозвучить ще не один такий «Заклик до миру» (Максименко, Максименко, 2023: 19).

Твір «Заклик до миру» складається з трьох частин: «Заклик до миру», «Державний гімн» і «Гуцули танцюють».

Твір розпочинається з поступового формування тональності, що можна сприймати як налаштування виміру, в якому буде створюватися основний мотив і рух, що визначить музичний розвиток першої частини.

Основу форми цієї частини складає повторюваний мотив, який постійно варіюється і розвивається.

Для створення прозорої музичної тканини композитор свідомо обрав шість альтів саксофонів, що дозволяє зберігати м'якість звучання без конфліктних гармонічних чи ритмічних елементів. Прозорість також підкреслюється специфічними саксофонними техніками, зокрема *wind noise* (шум повітря).

Поступово у фактурі з'являються репетиційні елементи на одному звуці, які сприяють динамічному розвитку. У вступі починається активне зміщення тональностей, розширення регістру, насичення фактури та застосування сучасних прийомів, таких як чвертьтонові інтервали та глісандо.

Частина завершується невеликою кодою, відокремленою паузою, яка поступово уповільнює загальний рух, створюючи одночасно як ефект завершеності, так і плавний перехід до другої частини.

Друга частина, «Державний гімн», є кульмінаційним драматичним епізодом твору. В її основі – цитування мелодії Михайла Вербицького, однак композитор доповнює її дисонансними супровідними мотивами, що значно посилюють драматичний ефект.

Важливу роль відіграє перекличка між сопрано– і баритон-саксофонами, що розширюють фактурний діапазон, додаючи глибини та виразності звучанню. Згодом основна тема гімну зазнає деформацій: її мотиви розкладаються на окремі фрагменти, які поступово розчиняються, нагадуючи звукові хвилі.

В цій частині вперше з'являється глісандо вгору і вниз у двох сопрано-саксофонах із приміткою «*comme une sirène*» («як сирена»). Це створює відчуття тривоги, схоже на звук сирени повітряної тривоги, що додає твору особливої емоційної напруги. Закінчується частина тихим хоровим каденційним завершенням, яке, попри свою м'якість, несе в собі відчуття напруги та невизначеності, готуючи слухача до наступного розділу твору.

Третя частина твору «Гуцули танцюють» повністю побудована на мотивах українських гуцульських народних пісень. Вона базується на гуцульських ладах, які більш характерні для танцювальної інструментальної музики. Композитор активно використовує перкусійні прийоми гри на саксофоні, зокрема *slap* та *key sound*, щоб підкреслити ритмічність та енергію танцю.

На початку частини формується головна тема, яка надалі слугує рефреном. Вона проходить через різні текстури, зберігаючи танцювальний характер, але поступово набуваючи складніших варіацій.

Під час аналізу твору виникло дискусійне питання щодо використання виключно гуцульської музичної культури. Протягом усього твору

часто змінюються темпи, що притаманно, наприклад, східноукраїнським козацьким танцям. Яскравим прикладом цього є середина частини, де темп різко сповільнюється, і музика набуває рис повільного танцю, подібного до сольного гопака. У ньому соліст виконує важкі обертання та стрибки, огинаючи весь сценічний простір.

Зі слів студентів композитора стало відомо, що Жан-Дені Міша дійсно надихався козацькими танцями, зокрема мистецтвом ансамблю імені П. Вірського. Водночас основною темою частини залишаються гуцульські мотиви, які насичені швидкими пасажами, трелями та поступовим прискоренням темпу, що створює відчуття невпинного танцю та святковості.

У підсумку, «Заклик до миру» є цікавим прикладом осмислення української культури в іноземному музичному контексті. Твір має яскраво виражений підтримуючий меседж для українського народу. Він демонструє як пряме цитування українських музичних символів (Державного гімну), так і авторське переосмислення фольклорної спадщини.

Жан-Дені Міша давно вивчає та досліджує фольклор Східної Європи, Близького Сходу, Африки та інших регіонів, що дозволяє йому створювати музику, яка виходить за межі суто національного мистецтва та стає глобальним культурним феноменом. У цьому творі він не просто цитує українські мотиви, а інтегрує їх у ширший контекст світової музики, надаючи їм нове значення.

Структура «Заклику до миру» ілюструє поступовий перехід від спокійного налаштування до драматичного напруження, яке досягає кульмінації у другій частині, та завершується життєствердним танцем. Важливим аспектом є те, що цей твір не лише відображає українську культуру, а й стає універсальним посланням про єдність, мир та силу мистецтва у складні часи. Саме тому «Заклик до миру» має не лише художнє, а й глибоке соціальне та символічне значення, відображаючи прагнення людства до гармонії та порозуміння через музику.

Оркестровка твору розширюється з 6 альтів до повного ансамблю (2 сопрано-саксофони, 3 альти, 3 тенори, 2 баритони).

Ключові аспекти значення цієї композиції в контексті сучасної музики та фольклору подано у табл. 1.

Твір «Заклик до миру» демонструє, як фольклорні риси можуть бути перенесені у сучасну музику. Таке поєднання відкриває нові творчі горизонти, що виходять за рамки звичних жанрів та прийомів народної музики.

Таблиця 1

Значення композиції «Заклик до миру» в контексті сучасної музики та фольклору

Ключові аспекти композиції	Характеристика
Поєднання сучасних і традиційних елементів	Це демонструє, як фольклорні мотиви можуть бути застосовані у сучасній музиці для формування сильного емоційного та громадського резонансу. У таких творах композитори часто поєднують народні наспіви, інструменти, ритми та теми з новітніми музичними техніками, залучаючи інструменти, як-от синтезатори, електронні ефекти чи сучасні оркестрові прийоми. Таке поєднання дозволяє створити нову звукову палітру, що є одночасно традиційною та новаторською
Використання народних інструментів та технік	Музика, що поєднує сьогодення та фольклор, нерідко використовує народні інструменти, на кшталт бандури, цимбал, флейти, сопілки чи навіть ударних, притаманних певній культурі. Їх застосування додає твору автентичності та глибини, тоді як сучасні інструменти і техніки (скажімо, електронні ефекти або нові форми аранжувань) дозволяють подати ці ідеї по-новому, підкреслюючи актуальність теми миру й єдності
Тема миру як центральний мотив	У композиціях, де поєднуються сучасність і фольклор, тема миру набуває великої ваги. Фольклор традиційно відображає культурні цінності й часто містить теми злагоди, взаєморозуміння та спільного життя народів. Цей мотив може бути перенесений у сучасні реалії, особливо в контексті глобальних конфліктів та соціальної напруги. "Заклик до миру" таким чином стає не лише музичним твором, а й маніфестом, що звертається до людей із закликом до порозуміння, взаємної поваги та боротьби за мир
Роль у збереженні культурної спадщини	Ця композиція може слугувати важливим інструментом збереження фольклорних традицій. Завдяки такому поєднанню з сучасними складниками, фольклор може лишатися живим, актуальним та доступним для нових поколінь слухачів. Музика "Заклику до миру" здатна пробуджувати зацікавлення до національних традицій і одночасно бути зрозумілою в глобальному контексті, що дозволяє створити діалог між культурами
Емоційний та символічний вплив	Музика, що єднає традиційні мотиви із сучасними, може відтворювати широкую гаму емоцій: від ліричних та спокійних до могутніх, майже маршових ритмів, які символізують сподівання на мир. Завдяки контрасту між давніми та новими елементами, музика здатна підкреслити як глибину історії, так і оптимізм сьогоденних змін, що пов'язані з миротворчістю та глобальною єдністю
Міжнародний контекст і глобальне значення	Сучасна музика, особливо та, що поєднує народне з новаторством, має потенціал для міжкультурного спілкування. «Заклик до миру» може бути почутий не тільки в межах певної культури, а й на глобальному рівні. Фольклор, з його загальними темами кохання, боротьби та надії, може стати чинником, що об'єднує різні народи, а сучасні аранжування та манера виконання забезпечують, щоб цей заклик був зрозумілий та актуальний для кожного
Психологічний і соціальний вплив	Музика має значний суспільний та душевний вплив на слухачів. Вона здатна допомогти укріпити відчуття спільної ідентичності та сприяти глибшому розумінню інших народів. Сплетений зв'язок між актуальними питаннями та фольклорними мотивами додає музиці не тільки естетичну цінність, а й соціальну вагу, сприяючи єднанню людей довкола ідеї миру та взаємодопомоги

Джерело: авторська розробка

Включення фольклорних мотивів у сучасну музику привертає увагу до народної музики, як до живого мистецтва, що еволюціонує та пристосовується до часу. Твір впливає на зміну поглядів на взаємодію народної та класичної музики. Відродження інтересу до традиційних елементів у сучасній композиції розширює межі фольклорної інтерпретації, що відкриває нові можливості для композиторів, котрі прагнуть поєднати автентичність та новаторство (Барабашук, 2023: 116).

Аналіз музичних прийомів і технік, що їх композитор використовує для створення фольклорних мотивів в ансамблі саксофонів, є важливим для розуміння того, як традиційні елементи можуть бути інтерпретовані та адаптовані в сучасному інструментальному колективі (Повзун, 2013: 54).

В саксофонному ансамблі формування фольклорних мотивів стає можливим через майстерне поєднання класичних рис народної музики (мелодії, ритми, гармонії) з інструментальними прийомами на саксофоні. Використання народних інструментів, пентатонічних гам, циклічних ритмів, а також технік імпровізації та варіацій дозволяє композитору створювати музику, що звучить сучасно та народно водночас, вдало поєднуючи ці два світи в саксофонному ансамблі (Wallrup, 2018: 90).

Твір «Заклик до миру» Жана-Дені Міша є видатним зразком сучасної композиторської роботи, яка поєднує новітні музичні методики з мотивами традиційних культур. Зосередження на саксофонному ансамблі розширює можливості для вираження сильних емоцій і піднімає важливу

суспільну тему – мир. Аналіз цього твору включає різні аспекти, зокрема структуру, використані музичні засоби, ритмічні та гармонічні особливості, а також його концептуальне наповнення.

1. Концептуальний зміст твору. Головною темою твору «Заклик до миру» є гуманістичний заклик до єдності, солідарності та примирення. Композитор застосовує музику як засіб для вираження соціального й морального послання, що надзвичайно актуальне в умовах сьогодення, де конфлікти, насильство та війни залишаються важливими глобальними викликами.

Жан-Дені Міша трактує тему миру через звукові картини, що поєднують інтуїтивні риси народних традицій, разом із сучасними інструментальними прийомами. За допомогою музики композитор прагне створити атмосферу сподівання та єдності, закликаючи до спільних зусиль у змаганні за мир.

2. Структура і форма твору. Твір побудований на основі традиційних форм, але з використанням новітніх технік, що характерно для сучасної композиторської практики. Це може бути як класична форма (наприклад, варіації або рондо), так і більш вільна структура, де ритмічні та темброві зміни дають основу для формування композиційного потоку.

У творі «Заклик до миру» проглядається циклічний принцип, де початкові музичні мотиви поступово перетворюються на розширені версії. Цей підхід дає змогу композитору створювати відчуття еволюції та розвитку, що підсилює ідею поступового досягнення гармонії та миру.

3. Музичні прийоми і техніки. Жан-Дені Міша активно використовує сучасні музичні техніки для створення багатогранного звукового простору. Ось деякі з основних музичних прийомів:

– Розширена техніка гри. Вводить у твір прийоми, що виходять за звичне звучання саксофонів, наприклад: зміни тембрів, застосування альтерацій задля формування чвертьтонових звуків. Ці засоби дають змогу показати емоційну напругу та контрасти, які є важливими для передачі глибоких внутрішніх переживань, пов'язаних із темою миру.

– Мелодика і гармонія. Жан-Дені Міша активно застосовує східні або народні мотиви як фундамент для творів. Ці складники вдало пристосовуються до сучасних гармонійних конструкцій, що дає змогу створити простір, де традиційні музичні теми переплітаються з новими інтерпретаціями.

– Поліфонія і контрапункт. Віртуозно працює з поліфонічними структурами. У «Заклику до миру» часто використовуються техніки контрапункту, де голоси саксофонів взаємодіють, утворюючи багатоголосий, проте гармонійний звук. Це посилює ідею єдності та взаєморозуміння.

– Тембр і динаміка. Жан-Дені Міша застосовує різні тембри саксофонів, що дає змогу створити протиставлення між легкими, чуттєвими звуками та важкими, напористими фрагментами. Такий контраст підкреслює внутрішнє протистояння між насиллям і прагненням до спокою, що є темою композиції.

4. Ритм і метр. Ритмічні структури твору «Заклик до миру» змінюються від спокійних, плавно витриманих ритмів до динамічних та стрімких фрагментів. Це може передавати різні сторони конфлікту та злагоди. Ритмічні зміни дають змогу продемонструвати напругу та розрядку, що є ключовими етапами в розвитку музичного матеріалу.

Жан-Дені Міша часто застосовує міксування розмірів або нетипові ритмічні розподіли, щоб підкреслити розмаїття емоційних станів, які супроводжують процеси миру.

5. Тематичні елементи і образи. Важливу роль у «Заклику до миру» відіграють мотиви, пов'язані з певними образами – спокій, злагоженість, гармонія. Ці образи можуть бути виражені через певні музичні теми чи звороти, які повторюються в різних частинах твору, створюючи відчуття циклічності та поступового руху вперед. Однією з таких тем може бути використана композитором мотивна повторюваність, яка символізує безперервну боротьбу за мир.

6. Інтерпретація у контексті сучасної музики. Твір «Заклик до миру» показує важливу рису сучасної музики – бажання створити емоційно насичений твір, що має суспільне чи політичне значення. Жан-Дені Міша не лише зосереджується на технічних можливостях саксофона, але й створює музичну мову, яка є чуттєвою та зрозумілою для широкого кола слухачів. Твір підкреслює важливість духовних та гуманістичних цінностей, заохочуючи слухачів до роздумів про стан світу та місце кожного у його поліпшенні.

«Заклик до миру» Жана-Дені Міша – це надзвичайно емоційний та концептуальний твір, який вдало поєднує сучасні музичні засоби з актуальною соціальною проблематикою. Завдяки інноваційному використанню саксофонного ансамблю, контрапункту, розширених технік гри та символічних мотивів, композитор створює багатогранний і проникливий музичний образ, що зачіпає теми миру, єдності та сподівання на краще майбутнє.

Значення «Заклику до миру» Жана-Дені Міша для розвитку сучасної музики велике, адже цей твір не лише розширює можливості інструментальної техніки, а й відкриває нові горизонти музичної виразності, що стосуються глобальних

суспільних та політичних питань. Завдяки специфічному підходу до фольклору, інструментальних можливостей саксофонного ансамблю та глибокої концептуальної тематики, «Заклик до миру» робить вагомий внесок у поступ сучасної музики.

Такий підхід має велике значення для розвитку нових музичних течій, де поєднуються традиції та новаторство, що формує нові мистецькі практики, здатні відповідати потребам сучасної музичної культури.

Цей твір – яскравий приклад того, як сучасна музика здатна поєднувати естетичні, технічні та соціальні аспекти, роблячи вагомий внесок у культурний і музичний дискурс сучасності.

Роль саксофонних ансамблів у збереженні та розвитку фольклорних традицій в сучасній музиці є вагомою та багатогранною. Саксофон, як інструмент, вирізняється широким спектром тембрових можливостей та гнучкістю в адаптації до різних музичних стилів, що робить його ідеальним для інтеграції з фольклорними елементами в ансамблевих формах. Саксофонні ансамблі стають важливим засобом для збереження та трансформації фольклорних традицій, роблячи їх доступними для сучасної аудиторії та адаптуючи їх до нових реалій.

Вони не тільки зберігають народні мотиви в автентичному вигляді, а й переосмислюють їх у нових музичних формах, використовуючи експерименти та новаторство. Завдяки цим колективам фольклор може бути адаптований до сучасного життя, знаходячи нове звучання, що є актуальним. До того ж, саксофонні ансамблі стають важливим інструментом культурного обміну та глобалізації фольклорних елементів, сприяючи збереженню культурного розмаїття світу для майбутніх поколінь.

Висновки. Отже, підсумовуючи, можна визнати, що творчість Жана-Дені Міша – важлива

ланка у становленні сучасної саксофонної музики, бо вона збагачує репертуар, привносить новації у техніку гри та інтегрує саксофон у різні музичні світи. Його доробки для саксофонних ансамблів допомагають рости цьому жанру, даючи нові можливості для виконання і сприйняття сучасної музики на цьому інструменті. Жан-Дені Міша – композитор, котрий має значний вплив на сучасну музику, особливо завдяки своїм творам для саксофонних ансамблів. Він не тільки удосконалює техніку гри на саксофоні, а й активно поєднує різні музичні напрями та стилі, завдяки чому його творчість залишається сучасною та багатогранною. Вплив Жана-Дені Міша проявляється через його вклад у розширення репертуару для саксофонних ансамблів, а також через впровадження нових підходів у композиторську діяльність, що важливо для розвитку музичної культури.

«Заклик до миру» потужно впливає на сучасну музичну розмову, бо поєднує фольклорні складники з теперішніми музичними прийомами, плюс містить глибоке соціальне й культурне звернення. Твір спонукає до розвитку нових форм ансамблевого виконання, шукання новаторств у композиторській практиці та збільшення зацікавлення до культурного обміну музикою. Він допомагає переосмислити зв'язок між традиціями і сьогоденням, надаючи нового сенсу поняттю «фольклор» в контексті світового музичного процесу.

Отже, твір Жана-Дені Міша «Заклик до миру» – це вагомий крок у поступі сучасної музики, що об'єднує традиційні фольклорні мотиви з новаторськими техніками сучасної композиторської майстерності. Це дозволяє не лише зберігати культурну спадщину, а й переосмислювати її в нових реаліях, створюючи змістовний діалог між різними музичними жанрами та культурними традиціями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барабашук П. Ансамблева специфіка виконання концерту для саксофона «Shams» Жана-Дені Міша (на прикладі виконавської інтерпретації Томаса Курца з оркестром саксофонів). *Мистецтвознавство України*. 2024. (23). С. 238–246. DOI <https://doi.org/10.31500/2309-8155.23.2023.299281>.
2. Максименко Д. П., Максименко Л. В. Інтернаціональний оркестр саксофонів – як одна із форм заклику до миру на прикладі однойменного твору Ж.-Д. Міша. *International scientific conference*. Wloclawek, Republic of Poland September 6–7, 2023. С. 19–22. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-341-5-4>.
3. Барабашук П. Внесок Едварда А. Лефебра у розвиток саксофонного ансамблевого виконавства XIX століття (на прикладі твору К. Флоріо «Allegro de Concert» для квартету саксофонів). *Науковий журнал «Художня культура. Актуальні проблеми»*. 2023. 19(2). С. 116–120. DOI [https://doi.org/10.31500/-1992-5514.19\(2\).2023.294637](https://doi.org/10.31500/-1992-5514.19(2).2023.294637).
4. Повзун Л. Ансамблевий інструменталізм як сукупна якість художнього вираження. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка*. 2013. Вип. 31. С. 54–62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlnma_2013_31_11.
5. Wallrup E. Song as Event: On Intermediality and Auditory. The Power of the InBetween: Intermediality as a Tool for Aesthetic Analysis and Critical Reflection / Eds. S. Petersson, C. Johansson, M. Holger. Stockholm: Stockholm University Press, 2018. P. 90–112. URL: <https://www.stockholmuniversitypress.se/site/chapters/e/10.16993/baq.n/>.

REFERENCES

1. Barabashchuk P. (2024). Ansambleva spetsyfika vykonannia kontsertu dlia saksofona «Shams» Zhana-Deni Misha (na prykladi vykonavskoi interpretatsii Tomasa Kurtsa z orkestrom saksofoniv) [Ensemble Specificity of Performing Jean-Denis Michaud's Concerto for Saxophone "Shams" (on the Example of Thomas Kurtz's Performance Interpretation with the Saxophone Orchestra)]. *Mystetstvoznavstvo Ukrainy*, (23), 238–246. DOI <https://doi.org/10.31500/2309-8155.23.2023.299281> [in Ukrainian].
2. Maksymenko D. P., Maksymenko L. V. (2023). Internatsionalnyi orkestr saksofoniv – yak odna iz form zaklyku do myru na prykladi odnoimennoho tvoriv Zh.-D. Misha [The International Saxophone Orchestra as a Form of Call for Peace on the Example of J.-D. Michaud's Work of the Same Name]. *International scientific conference*. Wloclawek, Republic of Poland, September 6–7, 19–22. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-341-5-4> [in Ukrainian].
3. Barabashchuk P., Vnesok Edvarda A. (2023). Lefebra u rozvytok saksofonnoho ansamblevoho vykonavstva KhIKh stolittia (na prykladi tvoriv K. Florio «Allegro de Concert» dlia kvartetu saksofoniv) [Lefebvre in the development of saxophone ensemble performance of the nineteenth century (on the example of C. Florio's "Allegro de Concert" for saxophone quartet)]. *Naukovi zhurnal «Khudozhnia kultura. Aktualni problemy»*, 19(2), 116–120. DOI [https://doi.org/10.31500/-1992-5514.19\(2\).2023.294637](https://doi.org/10.31500/-1992-5514.19(2).2023.294637) [in Ukrainian].
4. Povzun L. (2013). Ansamblevyi instrumentalizm yak skupna yakist khudozhnoho vyrazhennia [Ensemble instrumentalism as a cumulative quality of artistic expression]. *Naukovi zbirkiv Lvivskoi natsionalnoi muzychnoi akademii im. M. V. Lysenka*, 31, 54–62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlnma_2013_31_11 [in Ukrainian].
5. Wallrup E. (2018). Song as Event: On Intermediality and Auditory. The Power of the In Between: Intermediality as a Tool for Aesthetic Analysis and Critical Reflection / Eds. S. Petersson, C. Johansson, M. Holger. Stockholm: Stockholm University Press, 90–112. URL: <https://www.stockholmuniversitypress.se/site/chapters/e/10.16993/baq.n/>